

09/02/2025
י"א שבט תשפ"ה

לכבוד
ועדת העבודה והרווחה

שלום רב,

הנדון: הערות הקואליציה למען בריאות תעסוקתית – טיוטת תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות

בניה) (תיקון), התשפ"ג-2023

לקראת הדיונים שצפויים להתקיים בועדת העבודה והרווחה בנוסח "טיטת תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה) (תיקון), התשפ"ג-2023" (להלן: "טיטת התקנות"), להלן התייחסות הקואליציה למען בריאות תעסוקתית למספר סעיפים שיידונו:

1. התקנות מתייחסות למניעת תאונות עבודה ולהערכות סיכונים אשר קיימים באתר הבנייה, והקמת חובות דיווח על סיכונים בלתי קבילים כמו גם חובת עצירת העבודה מקום בו קיימים סיכונים בלתי קבילים. עם זאת, בעוד שתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות), תשע"ג-2013 מתייחסות לסיכונים ומגדירות אותם גם כסיכונים לבריאותם של עובדים, ומגדירים מאורע מסוכן הן בהתייחס לתאונות עבודה והן בהתייחס למחלות מקצוע. המציאות היא שמרבית אנשי המקצוע אשר פועלים באתרי הבנייה השונים אינם עוסקים בגהות תעסוקתית (חשיפה לגורמי סיכון שגורמים למחלות מקצוע), אינם מומחים בגהות, והיכרותם עם גורמי הסיכון לתחלואה תעסוקתית בענף הבנייה היא שטחית במקרה הטוב.
2. על כן, יש להבהיר שטיטת התקנות מסדירה גם נושא זה, ולעודד את גורמי המקצוע להיוועץ עם מומחים נוספים (כמו למשל גהותנים או ארגונומים) אשר במסגרת תוכנית ארגון הבטיחות ובמהלך תהליכי הבקרה, על מנת להבטיח שבריאותם של עובדים לא תינזק בשל 'נקודת העיוורון' והעדר יידע מקצועי מתאים של גורמי המקצוע הקיימים באתרי הבנייה.
3. כמו כן, לאור היעדר המודעות הקיים היום בקרב אנשי מקצוע בענף הבנייה לגורמי הסיכון לתחלואה תעסוקתית בענף הבנייה ולסיכונים שונים שעובדים חשופים אליהם במהלך עבודתם, והצורך למנוע אותם במסגרת תוכנית לשמירה על בטיחות ובריאות תעסוקתית באתרי הבנייה – על מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית לפעול להנגשת השינויים הצפויים בעקבות התקנות לציבור.
4. להלן התייחסותנו לסעיפים ספציפיים בתקנות שצפויים לעלות בדיונים הבאים, ודורשים מענה למען הבטחת ההגנה המיטבית על העובדים בענף הבנייה:

פרק י"ז: גיהות	הוספת תקנה 184א	184א. מבצע בנייה אחראי לכך, שבעבודות המתבצעות בתנאי חום קיצוני יוקצו לעובדים אזורי מנוחה מוצלים וקרירים, ויתאפשרו הפסקות מנוחה בתדירות גבוהה בהתאם למדד עומס החום;
----------------	-----------------	--

"פירוט המשאבים שיוקצו ליישומה של התכנית לפי פרקיה ובהתאם לסיכונים" – יש להוסיף, "לרבות היוועצות עם אנשי מקצוע רלוונטיים";	פרק ב'	תוספת שלישית (תקנה 166)
<ul style="list-style-type: none"> - ס"ק (ב) אין הגדרה ל"בודק מוסמך" בטיטת התקנות, ויש להפנות להגדרה בפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], תש"ל-1970; - יש להוסיף לרשימה בסיפא גם "בודק מעבדה מוסמך" ולהפנות לחקיקה הרלוונטית תקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), תשע"א-2011. - כמו כן, נציין, שלאור הודעת משרד העבודה בתוכנית הרגולציה לשנת 2025 בדבר כוונתם לאסדר את מקצוע הגהותן יש להוסיף את הגהותן לרשימה, ולשקול להוסיף גם ארגונים. 	פרק ג'	
<ul style="list-style-type: none"> - על מי מוטלת האחריות להגדיר רמת סיכון? לפי תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות), תשע"ג-2013 אשר מפנים אליהם במסגרת הגדרת "סיכון" ו"סיכון קביל" האחריות לביצוע התקנות מוטלת על המחזיק במקום העבודה – בעל או תופש המפעל או המנהל בפועל במקום העבודה. המחזיק במקום העבודה אחראי גם על מינוי בעל תפקיד במקום העבודה המוסמך לאשר את רמת הסיכון הקביל או בעל תפקיד במקום העבודה האחראי ליישום האמצעים לבקרת הסיכון. על כן, צריך להבהיר שעל פי תקנות הבנייה האחריות על קיומה ויישומה של תוכנית אקטיבית למניעת סיכונים, חלה על מבצע העבודה. - לעניין סוגי גורמי סיכון – יש להפנות ל"ספר" שמוגדר בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות), תשע"ג-2013 (ACGIH - Threshold Limit Values for Chemical Substances and Physical Agents & Biological Exposure Indices) או לציין את כלל "משפחות" גורמי הסיכון כדי להבהיר שהכוונה לכלל הסיכונים הגהותיים הקיימים באתרי הבנייה – חומרים כימיים, גורמים ביולוגיים, גורמים פיזיקליים, גורמים ארגונומיים וגורמי סיכון פסיכו-סוציאליים. - ס"ק (ג) יש להוסיף נוהל להיוועצות עם אנשי מקצוע רלוונטיים (גהותן, ארגונים, וכיוצ"ב) כחלק מקבלת החלטות על בקרה ופיקוח על כניסת גורמי סיכון חדשים לאתר הבנייה ובתהליכים למניעת מפגעים כתוצאה מגורמי סיכון אלו. - ס"ק (ד) מתייחס ל"סקרי סיכונים ייחודיים" אך אין בתקנות הקיימות הגדרה במה מדובר. יש להבהיר. 	פרק ד'	

<p>ס"ק (ב)2 קובע שתגובש תוכנית שנתית להדרכות עובדים, לרבות "שמירת כשירותם של בעלי תפקידים באתר הבנייה". אנו סבורים שבתוכניות השנתיות לשמירת כשירות צריכות להיכלל פעולות הן מכוח הוראות החוק והן מכוח צרכי הבטיחות והגיהות בשטח. לכן אנו ממליצים לכתוב: "שמירת כשירותם של בעלי תפקידים באתר הבנייה תובטח על ידי מבצע הבנייה, הן מכוח הוראות החוק, והן באופן סביר כפי שעולה מכוח צרכי הבטיחות והגיהות בשטח".</p> <p>בנוסף, יש להעביר גם לאנשי המקצוע באתר הבנייה הדרכות בנושאי בריאות תעסוקתית, וגורמי סיכון אשר יכולים לגרום לתחלואה.</p>	<p>פרק ה'</p>	
--	---------------	--

בכבוד רב ובברכה,

אביתר חנן, רכז אסטרטגיה ומדיניות, בשם הסתדרות העובדים הכללית החדשה

מר ארז מימון, לשעבר מפקח עבודה ראשי בזרוע העבודה

עו"ד דיאנה בארון, מנהלת מדיניות ציבורית, קו לעובד, ורכזת הקואליציה לקידום בריאות תעסוקתית

ד"ר נילי בורוכוב גרינברג, מומחית בגיהות ובריאות תעסוקתית-סביבתית והגהותנית הראשית, צה"ל

ה"ה יקיר יניב ואייל לוי, בשם האגודה הישראלית לארגונומיה ולגורמי אנוש

ד"ר לליב אגוזי, מנהלת מחלקת המחקר, בשם המוסד לבטיחות וגיהות

קרן ביתן שמש מנכ"לית העמותה הישראלית לסרטן העור

ד"ר חיים כהן, רופא תעסוקתי ויו"ר המועצה הלאומית לבריאות העובד

ד"ר אשר פרדו, חוקר בכיר במוסד לבטיחות וגיהות ומומחה בגהות תעסוקתית